

(המשך מעמוד 27)

למען השלום ושוויון הזכויות. הם התנפלו על קבוצות קטנות של סטודנטים ערבים באוניברסיטות הישראליות, שעמדו בסריימגן וחסריישיע מול התנפלות כרוטלית זו. אנשי שמאל הוכו על ידי כריזנים שארבו להם בחושה.

כהנא חישוב את מעשיו בעורמה רבה. הוא הופיע רק במקומות שבהם יכול היה לזכות בפירסומת מירבית. אך מעולם לא בא למקום שבו היה עלול להסתכן בעימות אלים עם אנשים שהיו מוכנים להשיב מלחמה שערה.

באחד הימים הגיע למערכת העולם הזה בראש קומץ אנשים, כשהוא נושא עימו ראש כרות ונוטף דם של גמל. הוא הגיה את המוצג המחבל בשערי המערכת, כדי למחות על מאמרי השבועון בזכות שלום עם הערבים.

תחילה השתמש כהנא בארץ בשמה של הליגה, וטען שהעביר את מרכז הליגה מאמריקה לישראל. הוא גם שכר דירה בירושלים, נוסף על דירתו בקריית ארבע. אך אנשי הליגה באמריקה אסרו עליו להשתמש בשם, ואיימו לנקוט אליהם.

כהנא נכנע, ואימץ לעצמו את השם "בך" — גניבה של סימנת אציל (רק בך). אף שלא היה לו כל קשר עם המחתרת הלוחמת, על גיבוריה ומעשיה השנויים במחלוקת.

● "ראשים יחגללו בחול!"

פ ש עוד שיעור חשוב שלמד כהנא מהיטלר: ההליכה על החבל הרק בין החוקיות ואי-החוקיות.

אחרי שנכשל היטלר בנסיון הפיכה שלו ב-1933, שנתי-השיא של האינפלציה בגרמניה, הוא רבץ בקנאות ברעתו שיש להגיע לשליטון באמצעים חוקיים, תוך ניצול האפשרויות של הרמוקרטית עד תום. כפי הקיצוניים בתנועתו זכה אז בכינוי "אדולף לגאליטה" (אדולף איש-החוקיות).

כשעה שרכבות הבריונים השכירים, לובשי-המדים, של

בפעולות בלתי-חוקיות, שהביאו אותו ואת אנשיו לבלא. בעיקר ניסה להתלבש על פעולות בלתי-חוקיות של אחרים, כדי להסית מהם את מורב התועלת הפוליטית.

● לתלות את בגין!

ס טודנט צעיר, שהסתנן לתנועה כדי לכתוב עליה עבודה אקדמית, סיפר על פגישה שנכח בה בשנת 1980. אחד הפעילים המרכזיים העלה אז הצעה להתנקש בחייו של ראשה-המשלה, מנחם בגין.

אותו פעיל אמר: "בגין עומד להגיע לבסיס חיל-האוויר, שבו אני משרת, ולשאת שם הרצאה. מדוע שלא אכניס לו משהו לאוכל? אני מוכן לנסות לעשות משהו רציני. יש לי קשרים. ואני מוכן גם לשבת הרבה!"

הדברים נאמרו בכנס שבועי, שבו נכח גם כהנא. "הוא מיצמץ בעיניו בעצבנות. לפתע קם ממקומו והדיע: לא!"

אותו פעיל, המשמש כראש האגף הקיצוני בתנועת כהנא, הסביר לסטודנט המתחזה את תפקיד התנועה בעיניו: "התנועה צריכה להקים קבוצה של אנשים, שתפעל בסיגנון החולצות השחורות של מוסוליני, כדי לנסות ולערער את מוסדות-השילטון ולהביא למהפכה אלימה. לתנועה כך צריך להיות חלק גלוי, שיעבוד בדרכים פרלמנטריות, וחלק סמוי, שיפעל בדרכים אלימות. חלק זה יפעל בעיקר לגירוש ערבים מן הארץ, בשיטות אלימות ומידיות..."

התנגדות של כהנא להרעלת בגין לא נבעה מאהבה לבגין. למרות שהיה זה בגין שפרש עליו את חסותו כשבא ארצה, ושרחה על הסף כל רעיון שאולי כדאי לגרשו חזרה לארצות-הברית (כפי שגורש איש-המאפיה היהודי, מאיר לנסקי) דיבר עליו כהנא כבנו ובשינאה.

אחד הפעילים שהתאכזב ממנו דיווח על שיחה עימו, שבה הציע כהנא להרוג את מאיר וילנר, אורי אבנרי, יוסי שריד ושלומית אלון.

כששאל הסעיל בליגלוג, "אולי תחליט להרוג גם את

בשרי-החזן האמריקאי, הנרי קיסניגר היהודי, שעסק אז בהשגת הסכמי-הביניים בין ישראל ומצריים.

ביולי 1982, חודש אחרי פרוץ מלחמת-הלבנון, נעצר לרנר כחשד שניסה לארגן קבוצת-מחתרת לפיגוע במיסגרי הרהבית. תחילה הושב במעצר מינהלי, ולאחר-מכן נשפט למאסר של שנתיים וחצי.

במשך זמן רב היה יוסי דיין מס' 2 בתנועה. במאי 1980 נעצר על-ידי המישטרה כחשד שניסה לרצוח נהג-מונית ערבי, כנקמת דם על רצח אלי הזאב. הוא לא הועמד למישפט. חודש לאחר מכן פיתח דיין, בראיון עיתונאי, את השקפתו על הצורך בהקמת ארגון-טרור יהודי. "פרט לתנועת כך, שהיא תנועה פוליטית, יש צורך להקים מחתרת, כדי להפעיל טרור-נגדי, בתשובה לטרור הערבי."

דיין גרם לעימות היחיד שהיה אי-פעם בתנועה. ב-1982 קרא תגר על מנהיגות של כהנא, שנראה לו רכרוכי מדי, ותבע להקים תנועה קשוחה יותר, שתתרכז בפעולות נגד ערבים.

דיין סולק בשטות "דמוקרטית", באמצעות מיכתבי הדרחה. הוא הואשם בחוסר-נאמנות לתנועה ולמני-היה. את המיכתב ניסח כהנא עצמו, שהחתים עליו כמה מאנשיו.

בין החותמים: מזל הירוקת, צעירה שהתפרסמה כאשר ירקה בפניו של מי שהיה אז שר-הביטחון, עזר וייצמן, בג'הירק של נאות-סיני, ושהמליחה לאחר מכן את הקפה של וייצמן כשביקר בהתנחלות אלון-מורה. חתם גם בעלה של מזל זו, אביגדור אסקין, עולה מברית-המועצות, שהקים לאחר מכן את "המין החדש" הישראלי. כן חתם גר סרוטמן, שהישווה בראיון עיתונאי את כך

ללח"י: "כמו שהיום מכירים בתרומה של לח"י להקמת המדינה, יכירו בנו בעתיד כגורם שהשפיע על מדינת-ישראל כמדינה יהודית. לא יהיו פה עוד ערבים, וזה יהיה בזכותנו..."

התחלופה בין פעילי כך היא רבה ותכופה. אך אחרי הדרחה יוסי דיין לא היה עוד שום נסיון לערער על מעמדו של המנהיג.

כל זה מזכיר מאוד את תולדות המפלגה הנאצית, שהיו בה כמה מרידות, עד שהתבצר בה מעמדו של היטלר לחלוטין.

● הקומדיה של מצדה

אחת התעלומות הגדולות של תנועת כך היא מקור הכספים שלה.

מעולם לא חסרו לכהנא כספים לניהול פעולותיו ולמיבצעי-הראווה שלו. אך אין בתנועה דמי-חבר, ועד להיבחרו לכנסת גם לא עמד לרשותו מימון ממלכתי.

גם פעילי-כך המקורבים למנהיג אינם יודעים על כך דבר. הם יודעים רק שמדי פעם נעלם כהנא לזמירה. אז הוא מבקר בארצות-הברית, וחוזר כשבדיו סכום גדול.

אין הוא מוסר לאיש דו"ח על הכנסות אלה, כשם שאינו מוסר לאיש דו"ח על ההוצאות.

אמר אחד הפעילים שהתרחק ממנו: "כהנא אוהב כסף. השטרות הירוקים משחקים אצלו תפקיד נכבד. הוא קמצן קיצוני. הוא שולט בכספי התנועה, ואיש מלבדו לא יודע מה נעשה בכסף. לפעילים הקרובים הוא משלם שכר זעום."

על מקורות הכסף יש תיאוריות שונות: מיליונרים יהודיים אמריקאיים, חברי הקודמים במאפיה ואף קרנות סמויות של מעסיקו-לישעבר, שרותי-הביטחון האמריקאיים.

מיסטריוז דומים אפפו את ענייני-הכספים של המפלגה הנאצית, בדרכה לשילטון. רק אחרי חורבן הרייך השלישי התגלה כי כמה איליהון תמכו בה כימעת מראשיתה, ואילו קבוצה גדולה של בנקאים ואילי-תעשייה החליטה מאוחר יותר לתמוך בה בחשאי, אחרי שהיטלר הבטיח לה בפגישה סודית שהוא ישרת את ענייניה וישמר את הקומוניזם.

בין השאר השתמש כהנא בכסף כדי להתלבש על פעולות-טרור שונות, שבוצעו על-ידי אחרים, וגם כדי להגן על אנשיו של שנתפסו במעשי-אלימות. כך שילמה תנועת כך 6000 דולאר לעורכת-דין, שהגנה על אלן גודמן, מטורף יהודי-אמריקאי שהיה מקורב לתנועה, שפרץ לשטח מיסגרי הרהבית, הוא פתח באש על המוסלמים המתפללים וגרם לטבח.

אנשי כך נעצרו מדי פעם באשמות שונות, ארבעה נעצרו כחשודים בירי לעבר בתי ערבים בחברון ועל רכב ערבי בכפרי-יאטה. השנה נלכדה קבוצה שהואשמה בירי על אוטובוס ערבי ליד רמאללה.

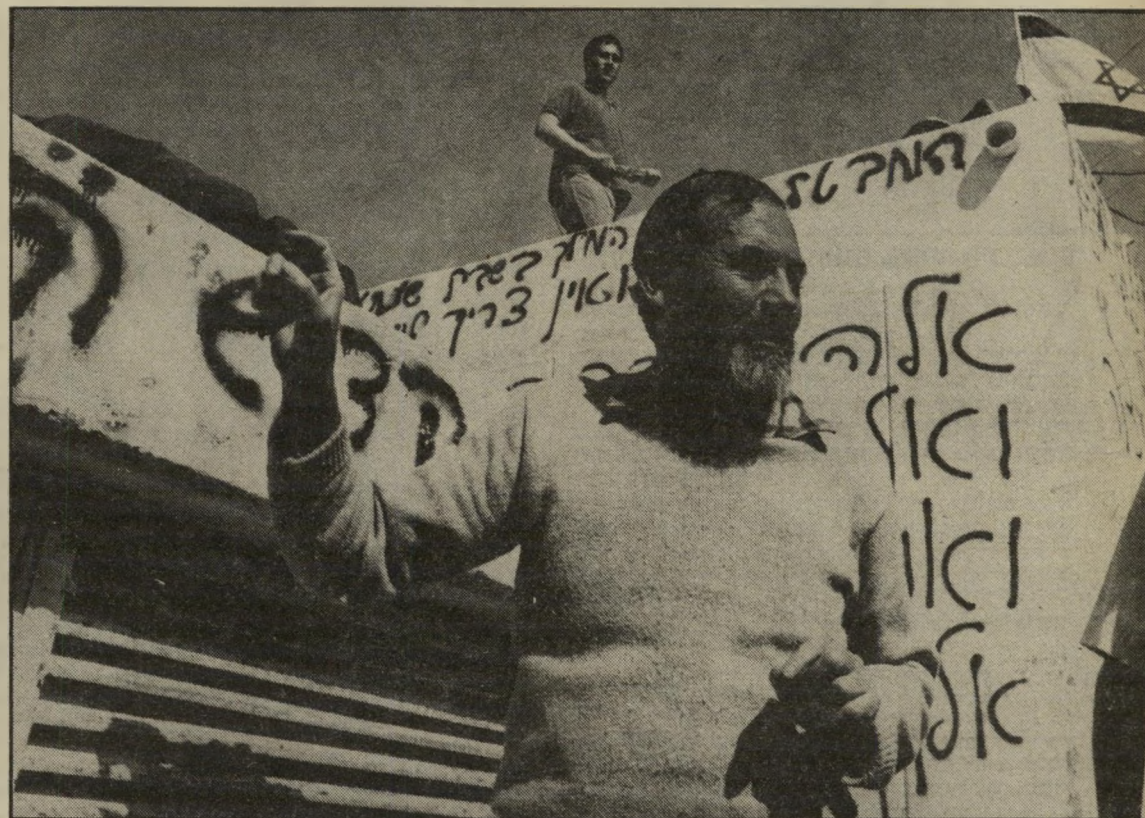
אך כל אלה היו עדיין תופעות שוליות לעומת הפעילות של הגופים הגדולים של הימין הקיצוני — גוש-אמונים, אירגוני המתנחלים ואירגון-הטרור הגדול, שנחשף בתשמיד.

נסיגה של כך להתנער מן התדמית של קבוצת-שוליים טפילית הצליח לראשונה כאשר הקים גוש-אמונים את התנועה לעצירת הנסיגה מסיני בראשית 1982. ההתנגדות להסכם-השלום עם מצריים ולנסיגה מסיני איחד את כל זרמי הימין הקיצוני. כהנא השתדל להתלבש על תנועה זו, ואף הצליח.

הוא עשה זאת בדרך האופיינית לו. בעוד שגוש-אמונים הביא המוניטין מן המתנחלות, יכול היה כהנא להביא רק קומץ פעילים. אך אלה גזלו את הפירסומת מהצגות-הראווה של הגוש. **כמה מאנשי כהנא התבצרו בבונקר, והכריזו כי יתאבדו בו — לפי מיטב המסורת של מצדה.**

למקום הוועוק הרבנים הראשיים, שהתכופו לעבר חור בקיר ושוחרו דרכו עם "המתאבדים". כשהו לא עזר, פנו הממשלה וצה"ל בבקשה אל מאיר כהנא, שהקפיד להיות באותה שעה בארצות-הברית, הוא הובא במיבצת-פירסום רעשני, על חשבון הממשלה, והובהל על-ידי צה"ל אל הבונקר. שם, "שיכנע" את המתאבדים לוותר על תוכניתם.

זה היה תרגיל כהנא טיפוסי. ההשקעה: אפס. התשואה: פירסומת אדירה. **ובעיקר: שיתכונות המדינה וצב"ל הכירו בכהנא**

כהנא ליד בונקר המתאבדים בימית: קומדיה על חשבון הממשלה וצה"ל

מנחם בגין? קפץ כהנא וקרא: "בגין, הבוגד הזה! זהו מומיה, שצריך לתלות אותה בבית מלכיה-ישראל!" הדברים נאמרו כאשר בגין היה עדיין בשיא שילטונו.

● אלי הזאב ומזל הירוקת

בתנועתו של כהנא אין, כמובן, זכר לדמוקרטיה פנימית. כמו בתנועתו של היטלר, יש מנהיג אחד, ועל פיו יישק דבר. כמו היטלר, הוא דריב ביד רמה כל נסיון להקים אופוזיציה. כל מי שהרים ראש, או אף קול נגדו, סולק מייד.

כמה מאנשיו של כהנא התפרסמו במרוצת השנים. אחד מהם היה אלי הזאב, הרפתקן אמריקאי נוצרי ששמו האמיתי היה ג'יימס, ושנפצע בקרבות ויאט-נאם. בחפשו אחרי מלחמה חדשה הגיע לכהנא והתגייס. הוא היה אחד מאנשי-האגרוף של כהנא, הצטיין בהתנפלויות על אנשי שמאל. רק אחרי שנהרג על-ידי ערבים בפיגוע חבלני בחברון, בדרכו מבית-הכנסת למרכז המתנחלים בבית-הדסה, התגלה מוצאו הנוצרי. הוא לא היה המתגייס היחיד בחבורה.

דמות אחרת, קיצונית גם מכהנא, היא יואל לרנר, שנמנה אף הוא עם מייסדי הליגה בארצות-הברית, ועם ראשי כך בארץ. הוא נשפט כמה פעמים על פעולות אלימות נגד ערבים. **לראשונה הסתבך עם שרותי-הביטחון כאשר נעצר באוגוסט 1975 כחשד שהוא תכנן לפגוע**

פלוגות-הסער שלו. הטילו את מוראם על גרמניה, ערכו קרבות רחוב, שברו עצמות של עובדי-אירוח בעלי חזות יהודית ורצחו מדי פעם יריבים פוליטיים ו"בוגדים". עמר היטלר על כך שהוא איש פוליטי מכובד, ראש מפלגה חוקית. הוא לא הסתיר את כוונתו לעשות שפטים במתנגדיו וביהודים — אך הבטיח שיעשה זאת רק אחרי שייגיע לשילטון באורה חוקי. הוא קיים את הבטחתו — על שני צדדיה.

שלוש שנים לפני עלותו לשילטון העיר היטלר בבית המישפט, במישפטם של שלושה קצינים צעירים שהואשמו בהמרדה. הם ניסו לשכנע את חבריהם בצבא שלא לירות, אם הנאצים ינסו לתפוס את השילטון בכוח.

מעל דוכן-העדים הצהיר היטלר: "תנועתנו אינה זקוקה לשימוש בכוח. יבוא יום והאומה הגרמנית תכיר את ריעותינו, ו-35 מיליון גרמנים יתייצבו מאחוריי... כאשר תהיה בידנו הסמכות החוקית, אנחנו נעצב את המדינה בצורה הנראית לנו כנכונה."

"באמצעים חוקיים?" שאל השופט.

"כן", הכריז היטלר. **כאשר שאל אותו השופט על הצהרה קודמת שלו, כי בבוא היום "ראשים יתגלגלו בחול", השיב היטלר: "אני יכול להבטיחך ש כאשר תנצח התנועה הנאציונל-סוציאליסטית במאבק, יקום גם בתי-משפט נאציונל-סוציאליסטי. ראשים יתגלגלו!"** זה תואם בדיוק את גישתו של כהנא. שוב ושוב ניסה את מזלו ליד הקלפי. אך באותה שעה עסק גם